

Σεμινάρια Επιθεωρητών Φιλολογικών Μαθημάτων

Φεβρουάριος - Μάρτιος 2012

Σόνια Κούμουρου, Σύμβουλος Λογοτεχνίας
Βασιλική Σελιώτη, Φιλολόγος, Γραφείο Α.Π.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

- Στο νέο Πρόγραμμα Σπουδών Λογοτεχνίας δηλώνεται ότι η διδασκαλία του μαθήματος γίνεται κατά τρόπο ώστε οι μαθητές και οι μαθήτριες να αποκτήσουν...

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

-«ολιστική γνώση», με γνώμονα τη συνάφεια και διάδραση των εκφραστικών μέσων και «τρόπων» της λογοτεχνίας με άλλες μορφές τέχνης (θέατρο, κινηματογράφος, εικαστικές τέχνες, μουσική κ.ά.).... (Π.Σ.Λ., **σελ. 73**).

Θεωρείται, λοιπόν, αναγκαία

- η συνανάγνωση – σύγκριση – αντιπαραβολή με άλλα λογοτεχνικά έργα (μεταφρασμένα ή ελληνικά, ομοειδή ή όχι, άλλου «γένους» αλλά με κοινή θεματική κλπ.), καθώς και με άλλα έργα τέχνης (θεατρικά, εικαστικά, κινηματογραφικά κλπ.) για να φανούν οι σχέσεις που συνδέουν τη λογοτεχνία με άλλες μορφές τέχνης και άλλους σημειωτικούς κώδικες... (Π.Σ.Λ., **σελ. 74**)

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

Έτσι, το εκπαιδευτικό υλικό **συναπαρτίζεται**:

α) από λογοτεχνικά κείμενα

β) άλλες μορφές τέχνης, όπως:

- κινηματογραφικές ταινίες ή ντοκιμαντέρ
- θεατρικά έργα / δράματα
- μουσική (μελοποιημένα ποιήματα /τραγούδια)
- σκίτσα /γελοιογραφίες /κόμικς
- φωτογραφία ...κ.ά.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

Διδακτική μεθοδολογία

- ❑ Στην τάξη δεν περιοριζόμαστε πια μόνο στη θέαση ή την ακρόαση διάφορων βίντεο ή τραγουδιών, αλλά...
- ❑ **Συγκρίνουμε και αντιπαραβάλλουμε** τα λογοτεχνικά κείμενα με άλλες μορφές τέχνης, τόσο ως προς το περιεχόμενο όσο και ως προς τους τρόπους («κώδικες») που χρησιμοποιούν, εντοπίζοντας βασικές ομοιότητες /διαφορές, ή άλλες διαφοροποιήσεις, προεκτάσεις κλπ., ώστε σταδιακά οι μαθητές και οι μαθήτριες να συνειδητοποιούν πως η ανθρώπινη εμπειρία αποδίδεται όχι αποκλειστικά με έναν, αλλά με ποικίλους εκφραστικούς και δημιουργικούς τρόπους, που προκαλούν *συγκίνηση* (ψυχική ανταπόκριση).

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

Ενδεικτικά κριτήρια συνεξέτασης

Παρακολουθώντας λ.χ. μια ταινία ή ένα ντοκιμαντέρ (ή αποσπάσματά τους), οι μαθητές/-τριες μπορούν να εντοπίσουν ομοιότητες και διαφορές:

- στην αφήγηση,
- στην εστίαση,
- στην παρουσίαση των χαρακτήρων,
- στην αναπαράσταση του χώρου, στη λειτουργία του χρόνου, στην εναλλαγή των εικόνων κλπ. σε σχέση με ένα ή περισσότερα λογοτεχνικά κείμενα που διδάχτηκαν.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

Βλέποντας γελοιογραφίες /σκίτσα /κόμικς, μπορούν να ανακαλύψουν από το «εικονολογικό καταστατικό» τους, δηλαδή τα στοιχεία σχηματοποίησης, τους ειδικούς τρόπους οπτικοποίησης (=οπτικής αφήγησης):

- του λόγου (με μπαλονάκια που διαφέρουν ανάλογα με τη συναισθηματική κατάσταση του ομιλούντος προσώπου),
- της μεταφορικής συν-υπο-δήλωσης (π.χ. το αναμμένο λαμπάκι που υποδηλώνει μια ξαφνική ιδέα),
- των ηχητικών σημάτων (θόρυβοι, υπόκωφοι ήχοι) κ.λπ. συγκρίνοντας με τον σημειωτικό κώδικα της λογοτεχνίας.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

Είναι εύλογο πως:

- ο Ο τρόπος αξιοποίησης και των άλλων μορφών τέχνης στη διδασκαλία του μαθήματος της λογοτεχνίας ισχύει **σε όλες τις τάξεις.**
- ο Η επιλογή των έργων γίνεται με κριτήριο την **άμεση συνάφειά** τους (θεματική ή άλλη) με τα λογοτεχνικά κείμενα που διδάσκονται.
- ο Οι άξονες των Ν.Α.Π. (επαρκές και συνεκτικό σώμα γνώσεων, καλλιέργεια αξιών/στάσεων/συμπεριφορών του δημοκρατικού πολίτη, ικανότητες-κλειδιά) **υπηρετούνται αποτελεσματικότερα** μέσα από την ολιστική προσέγγιση που κατοχυρώνει η συνεξέταση της λογοτεχνίας με άλλες μορφές τέχνης.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

Οι δραστηριότητες που αφορούν και άλλες μορφές τέχνης μπορούν επίσης να δοθούν:

- ως εργασία για το σπίτι,
- ως project ατομικό ή ομαδικό.

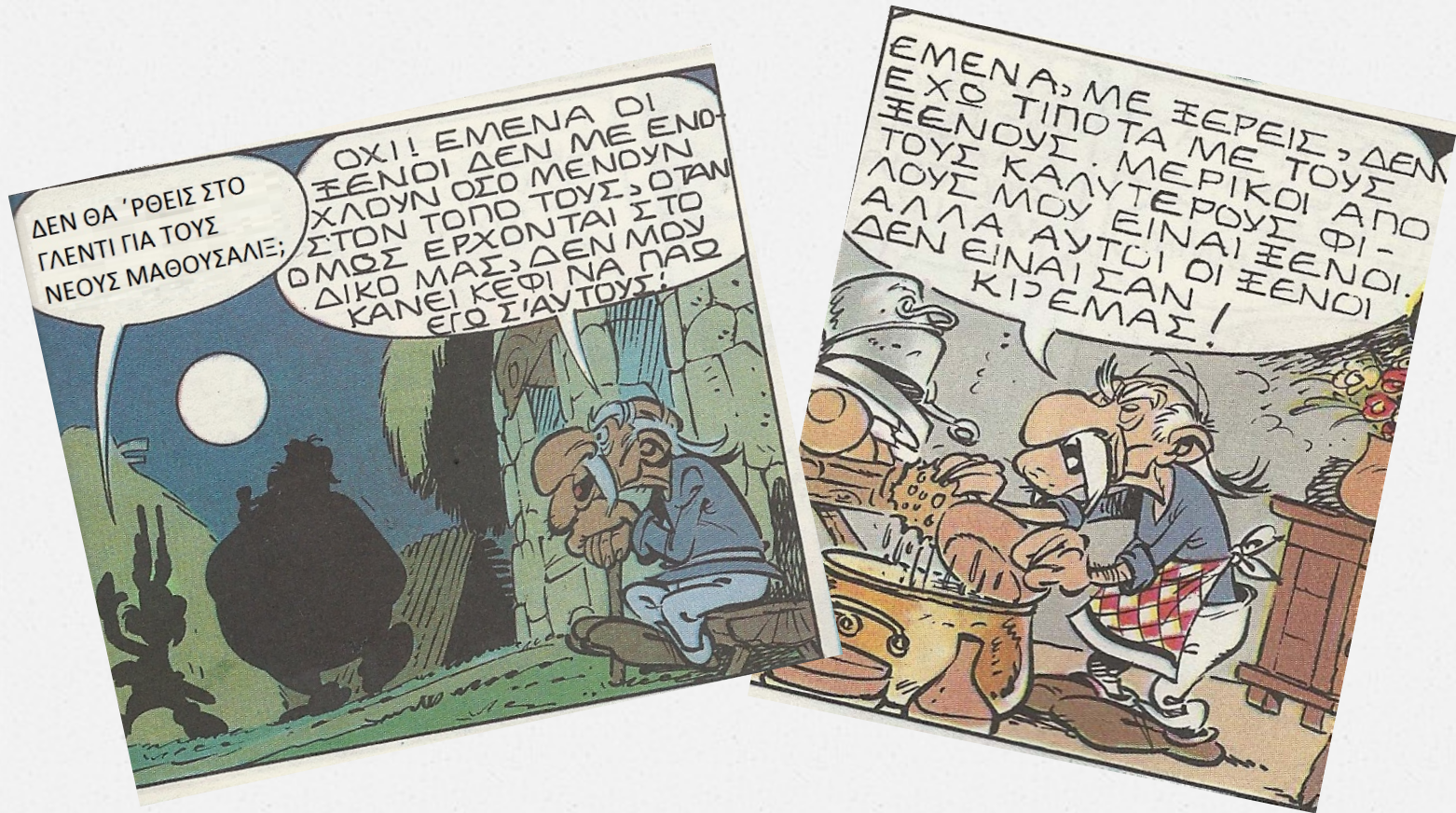
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

Θεματική ενότητα: Εγώ, ο Άλλος

Α΄ Λυκείου

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

Δυο ξένοι - Νίκος Πορτοκάλογλου

http://www.youtube.com/watch?v=C_C8pGhjL_E

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

ο Εξάντας: Χωρίς πατρίδα καμιά - 1/4 (Ρομά)

<http://www.youtube.com/watch?v=o-RIWDCZXvk>